

Vänersborgs kommun

Kommunala rådet för
funktionshinderfrågor

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2022-11-09

Protokoll från Vänersborgs kommun

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor, onsdag 9 november 2022

Tid: 14:00

Plats: Konferensrum: Djupedalen

Sekreterare

Erika Johansson

Justerare

Margareta Olsson

Signering

Ordförande Bo Carlsson

Justerare Margareta Olsson

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Vänersborgs kommuns anslagstavla.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum: 2022-11-09

Förvaringsplats för protokollet:

Kommunstyrelseförvaltningen, Sundsgatan 29, tfn 0521 72 23 90

Kontakt: Erika Johansson, sekreterare

Vänersborgs kommun

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2022-11-09

Närvarande

Beslutande

Bo Carlsson Kommunstyrelsen
Ann-Britth Fröjd Socialnämnden
Margareta Olsson Samhällsbyggnadsnämnden
Hans-Peter Norén Kultur- och fritidsnämnden
Christin Slättmyr Barn och utbildningsnämnden

Elisabeth Wessel (Svårt att höra)
Kjell Odalgård (Svårt att höra)
Yvonne Karlsson (Svårt att tolka, bearbeta och förmedla information)
Tommy Lagher (Svårt att röra sig)
Carina Håkansson (Svårt att tåla vissa ämnen)
Emma Badh (Svårt att tolka, bearbeta och förmedla information)

Övriga närvarande

Erika Johansson, kommunstyrelseförvaltningen, Hållbar utveckling
Karolina Österblom, kommunstyrelseförvaltningen, valkansliet
Rasmus Hagman, praktikant, kommunstyrelseförvaltningen

Ärenden	Sida
Mötet öppnas	4
Återkoppling från valet, valsamordnaren önskar diskussion om förbättringar inför nästa val	5
Svar på inkomna frågor från Funktionsrätt	6 - 8
Utvärdering av medborgardialogstillfällena samt nästa steg i utformande av styrdokument	9 - 16
Färdtjänstremiss, gemensamt möte med KPR 18/11	17
Lekplatsremiss	18
Extramöte i december	19
Övriga frågor	
Mötet avslutas	20

Mötet öppnas

Margareta Olsson tar ordförandeskapet eftersom Bo Carlsson är med på länk.

Återkoppling från valet, valsamordnaren önskar diskussion om förbättringar inför nästa val

Karolina Österblom, valsamordnare hälsas välkommen. Karolina återkopplar från dialogen med KRF som skedde inför valet och ber nu mötet om förbättringsförslag inför nästa val, utifrån hur man upplevt valet med, med fokus på den del som kommunen ansvarar för.

Saker som togs upp:

- Det behövs tydliga pilar om hur/var man ska gå i vallokalerna. Bildstöd hade underlättat.
- Boende i Holmängshage hade långt till sin vallokal (järnvägsgatan) och det finns inga bussförbindelser vilket främst påverkar gruppen svårt att röra sig.
- Vid långa köer fanns inget att sitta på och när det fanns var det inte tillräckligt höga stolar.
- Automatiska dörröppnare saknades och åtgärdades med stolar för att hålla uppe dörren.
- Information på punktskrift kom bara en vecka innan valet.
- Svårighet att rösta för de med en intellektuell funktionsnedsättning för att man inte förstår vad det står på t.ex. valsedlar. Enligt valsamordnaren är det vallagen som bestämmer att alla valsedlar måste se likadan ut. Kanske kan partierna göra något för målgruppen. Information via t.ex. delaktighetscafé är en annan idé som lyfts.
- Svårighet att kryssa för vissa som har t.ex. skakningar.

Enligt valsamordnaren har man utgått från den input man fick från KRF inför valet när man utbildat personal till vallokalerna. Man behöver dock ha dialogen ännu tidigare nästa val.

Svar på inkomna frågor från Funktionsrätt

Fråga 1:

Det har framkommit önskemål om att det ska byggas serviceboenden för personer med framför allt fysiska funktionsnedsättningar. Boenden där man har en egen lägenhet, men där det finns personal tillgänglig när man behöver hjälp. Där det också finns möjlighet att gå till en matsal och äta tillsammans med andra boende, om man inte orkar eller kan laga sin egen mat. Har Vänersborgs kommun planer att bygga sådana boenden, alternativt att bygga fler trygghetsboenden, och i så fall när?

Svar från Gunnar Johansson, VD Vänersborgsbostäder, per mail:

Från bolagets sida har vi inte i nuläget några planer på att bygga serviceboenden. När det gäller Trygghetsboenden så pågår ett arbete med att tillföra ytterligare platser i Vargön samt utredning gällande ytterligare platser i Vänersborg och Brålanda. Jag vill dock reservera mig för att fortsatt utbyggnad av Trygghetsboenden är kopplat till möjligheten att erhålla bidrag dels för att få ekonomi i byggnationen dels att kunna sätta en rimlig hyresnivå.

På mötet tillägger Christin Slättmyr, som sitter i styrelsen för Vänersborgsbostäder att det ekonomiska läget behöver stabiliseras innan man fattar denna typ av beslut. Risken är att lägenheter blir mycket dyra.

Ann-Britth tillägger att serviceboenden, till skillnad från trygghetsboenden, kräver personal och de statliga bidragen bekostar inte personal, varpå hyran kan bli hög. Trygghetsboenden finns i kommunen och det planeras för ett till, medan serviceboenden inte finns. Det har varit låg efterfrågan historiskt på serviceboenden i kommunen.

Fråga 2.

Hur ofta genomförs OVK – Obligatorisk ventilationskontroll i kommunens fastigheter och i Vänersborgsbostäders fastigheter? Enligt Boverkets hemsida ska detta göras regelbundet, antingen med 3 eller 6 års mellanrum, beroende på vilken typ av ventilation som finns i fastigheten.

Vid dessa kontroller ska kontrollanten skriva under ett protokoll som visar att besiktningen har gjorts, med datum, resultat av besiktningen och datum för nästa kontroll. Ett intyg ska utfärdas och detta ska sättas upp på väl synlig plats i byggnaden.

Som exempel kan tas en fastighet på Poppelvägen (Vänersborgsbostäder), där det i källaren utanför tvättstugan sitter ett sådant intyg, utfärdat år 2000, där nästa kontroll ska utföras år 2006. Eftersom inget annat intyg finns uppsatt, antar vi att någon sådan kontroll inte har gjorts sedan år 2000!

Detta är i så fall mycket anmärkningsvärt, eftersom kommunen ansvarar för kontroll och tillsyn!

Utdragsbestyrkande

2022-11-09

I och med att astma och allergier ökar, är det av största vikt att dessa kontroller utförs, speciellt i skolor, förskolor, andra offentliga byggnader, men även i bostadshus där många vistas många timmar per dygn. ”Dåligt inomhusklimat i bostäder och på arbetsplatser kan orsaka allvarliga hälsoproblem för människor.”

Detta finns att läsa i en skrift från Boverket, som heter: Krav på funktionskontroll av ventilationssystem.

Svaret delas upp i två delar; ett generellt svar kring OVK och ett individuellt svar där lägenhetsinnehavaren i exemplet kopplas ihop med ansvarig tjänsteperson per mail. Här följer det generella svaret kring hur ofta OVK utförs.

Tjänsteperson på byggnadsförvaltningen svarar:

Byggnadsnämnden har tillsynsansvar för att de Obligatoriska ventilationskontrollerna genomförs. Vi har ett register för majoriteten av fastigheterna som omfattas av OVK i kommunen men jobbar hela tiden för att fånga upp dom som ännu inte finns i tillsynsregister. Vänersborgs kommun och Vänersborgsbostäder har samma skyldigheter som övriga att följa det intervall som är avsedda för deras ventilationsanläggning. Alla fastigheter som omfattas av OVK ska finnas med i registret. Man har gjort ett stort arbete att digitalisera alla gamla protokoll man kommit åt och skapat ett register utifrån detta som är färdigställt. Detta för att kunna bedriva en aktiv tillsyn. Nästa steg i arbetet är att inventera områden för att se vart det saknas.

Fråga 3.

Från Autism- och Aspergerföreningen Västra Götaland Fyrbodol kommer ett önskemål om att alla beslut som rör LSS ska gå via KRF, som remissinstans.

Svaret kommer via socialförvaltningens verksamhetschef för Personligt stöd och omsorg. Han önskar mer ingående information om vad det är för slags beslut man menar. Man är från socialförvaltningens sida öppen för att använda KRF som remissinstans, om det gäller övergripande beslut så som vägledande bestämmelser och styrande dokument som ska till nämnden för beslut – övergripande strategiska frågor.

Fråga 4.

Som uppföljning undrar vi också hur långt frågan om syn- och hörselinstruktör har kommit?

Erika svarar att en tjänsteskrivelse är klar och ska in i den politiska processen för beslut i KS. Syftet är att få ett utredningsuppdrag. Tjänsteskrivelsen biläggs protokollet.

Fråga 5.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

För kännedom vill HRF informera om att de har utbildat hörselhjälpare, för enklare service av hörapparater. Dessa kan komma till äldreboenden och hjälpa till. Tyvärr verkar det som om det finns ett visst motstånd till att dessa får komma in på äldreboenden.

Ann-Britth tar med sig frågan till socialnämnden och Erika till socialförvaltningen.

Utvärdering av medborgardialogstillfällena samt nästa steg i utformande av styrdokument

Rasmus Hagman, praktikant och student på Högskolan väst, berättar att han tagit kontakt med de medborgare som varit med på dialogcaféerna och att feedbacken generellt varit positiv. Även de som varit negativa på mötet tyckte att upplägg och syftet var positivt.

Man har uttryckt att det varit positivt att träffa andra och utbyta perspektiv. Man har identifierat hinder tillsammans och kommit på att saker kan förändras till det positiva.

Rasmus ber KRF om förslag på förbättringar inför nästa gång kommunen anordnar medborgardialog.

Man har en positiv upplevelse av dialogerna även om det varit komplicerat. Man ser att det ibland varit tidsnöd och att det ibland varit svårt att fördela ordet så att alla fått komma till tals. I vissa fall har några tagit över på bekostnad av andra. I vissa fall hade man velat ha mer stöd av tjänstepersonerna och man tror att det skulle kunnat lösas om man pratat ihop sig i förväg. Politikerna är nöjda med sin roll som samtalsledare i stort och det har varit lärorikt, även om man ser förbättringsområden.

Erika går igenom vad som händer nu och att sista datumet för att samla in material och genomföra dialoger är 21/11 då tjänstepersoner bjuds in till workshop.

Målet är att ha ett färdigt förslag på styrdokument i mitten av december och att KRF får ta del av det innan det går ut på remiss. Beslut i KF väntas i så fall i mars.

Fortsatt arbete med funktionshinderprogrammet

- Utvärdering – Rasmus Hagman
- Workshop tjänstepersoner 21/11 – feedback på 4 fiktiva personer
- Riktade dialoger
- Färdigställande av styrdokument och tidsplan inför beslut
- Medverkan på MFD:s nationell samling för delaktighet 30/11-1/12

Framtagande av styrdokument för funktionshinderpolitiken

Workshop med tjänstepersoner 21/11 kl. 10-12

- Introduktion – vad är funktionshinderpolitik?
- Workshop utifrån fiktiva case:
  - Sara, Peter, Stina och Rune m.fl. är påhittade personer som bygger på de erfarenheter som våra invånare delat med sig av i medborgardialogerna.

Frågor:

1. Vad händer i dig när du läser om dessa kommuninvånare?
2. Hur arbetar din verksamhet med funktionshinderperspektivet idag?
3. Hur skulle ni kunna jobba för att nå målet om full delaktighet och jämlika livsvillkor för personer med funktionsnedsättning?

Sara – svårighet att tolka, bearbeta, förmedla information

Sara är 31 år och bor på ett gruppboende men har sin familj, mamma, pappa och två bröder i Vänersborgs kommun.

Sara är social och gillar att hitta på grejer utanför boendet. Tidigare har hon haft en kontaktperson som följde med henne på olika saker, men det har hon inte längre. Hon vet inte riktigt varför. Hennes favoritaktivitet är dans.

Sara har hört att det är Kulturvecka i Vänersborg och att man kan komma och dansa tillsammans med andra. Men hon vet inte var det är eller vilken dag. Hon försöker hitta informationen på kommunens hemsida men det blir för många klick och det hon hittar finns inte på lättläst svenska. Efter några dagar är det en i personalen som förstår vad Sara vill gå på och hon får hjälp att boka färdtjänst.

Sara är lite bekymrad för att åka till dansen ensam eftersom hon inte vet om taxichauffören känner till hennes behov. Det blir inte bättre av att bilen är 20 minuter sen, så att Sara kommer in precis när dansen börjar. Hon hinner inte prata med den som håller i det innan som hon tänkt. Hon ville fråga vad som förväntas av henne under aktiviteten och detta gör henne orolig.

Trots att starten inte blev som hon hoppats hade hon väldigt roligt och hon träffade flera personer som hon inte träffat tidigare. Instruktören märkte hur roligt alla hade det så han sa att de kunde hålla på 30 minuter extra. Sara var tvungen att gå eftersom hon visste att taxin inte gick att boka om. Hon missade slutet och att byta nummer med sina nya kompisar.

Peter – svårighet att röra sig och tåla vissa ämnen

Peter är 54 år och bor tillsammans med sin fru och sina två tonårsdöttrar i en villa strax utanför Vänersborg.

Han är har mycket vänner och gillar friluftsliv och fiske. Tidigare har han jobbat men på grund av smärta har han fått sluta. Det gick inte att anpassa arbetet utifrån hans dagsform så nu gör han ingenting, trots att han mår helt bra vissa dagar.

Han blir glad när hans kompisar ringer och frågar om han vill följa med ut och fiska. Han försöker boka färdtjänst men eftersom han inte kan uppge en gatuadress till den sjö de brukar fiska i får han ringa tillbaka till sina kompisar och fråga om de kan mötas upp på stan efteråt i stan istället.

Peter ringer restaurangen för att informera dem om hans jordnötsallergi och be dem plocka undan jordnötterna de eventuellt har i baren. Han får svaret att de inte kan garantera något och att det är på egen risk. Han kollar också så att de har handikapptolett och att det går att ta sig in på restaurangen med rullstol, vilket det enligt personalen går.

Peter och hans kompisar har en trevlig kväll men när han ska gå på toa visar det sig att toaletten inte alls är så stor som han skulle behöva. Han får information av kyparen att han kan låna toaletten i restaurangen på andra sidan gatan.

Stina – svårighet att höra

Stina är 17 år och bor med sin familj i en stad två timmars bussfärd från Vänersborg.

Stina har mycket kompisar som hon gillar att träffa på sin fritid. De flesta kompisarna bor i Vänersborg för att det är där de går i skolan. Stina gick i en annan skola först men hon hade svårt att hänga med på lektionerna för att det inte fanns hjälpmedel i alla klassrum. Nu pendlar hon fyra timmar varje dag.

Det är lördag och Stina åker till Vänersborg för att träffa kompisar och se en föreställning på teatern. I början går det bra för att man använder mikrofon, men när skådespelarna kommer upp på scenen märker hon att hon inte hänger med. De har inga mickar och det verkar heller inte finnas någon fungerande hörslina.

Kompisarna har kollat på hemsidan i förväg men det fanns inget om tillgänglighet, så de hade chansat. Nu ångrar de sig. Hela gänget lämnar föreställningen och går och fikar istället.

På vägen till cafét håller Stina på att bli påkörd av en cykel. Cyklisten är jättesur och skäller på tjejerna för att de inte hört att hon plingat.

Kvällen slutar med att Stina tar bussen hem.

Rune – svårighet att röra sig, se och höra

Rune är 84 år och bor i en lägenhet i centrala Vänersborg. Han gillar att ta promenader i stan han går sin dagliga runda oavsett väder, året runt.

Klockan är 11 och Rune klär på sig och går ut med sin rullator. Han går runt Plantaget som han brukar. Han har lärt sig var han kan gå upp och ner för trottoarerna och var det är för höga kanter. Det blir många omvägar men han har inte bråttom. Enda gången han brukar få gå hem igen är när det snöat och snövallarna gör att han inte tar sig fram på gångvägen.

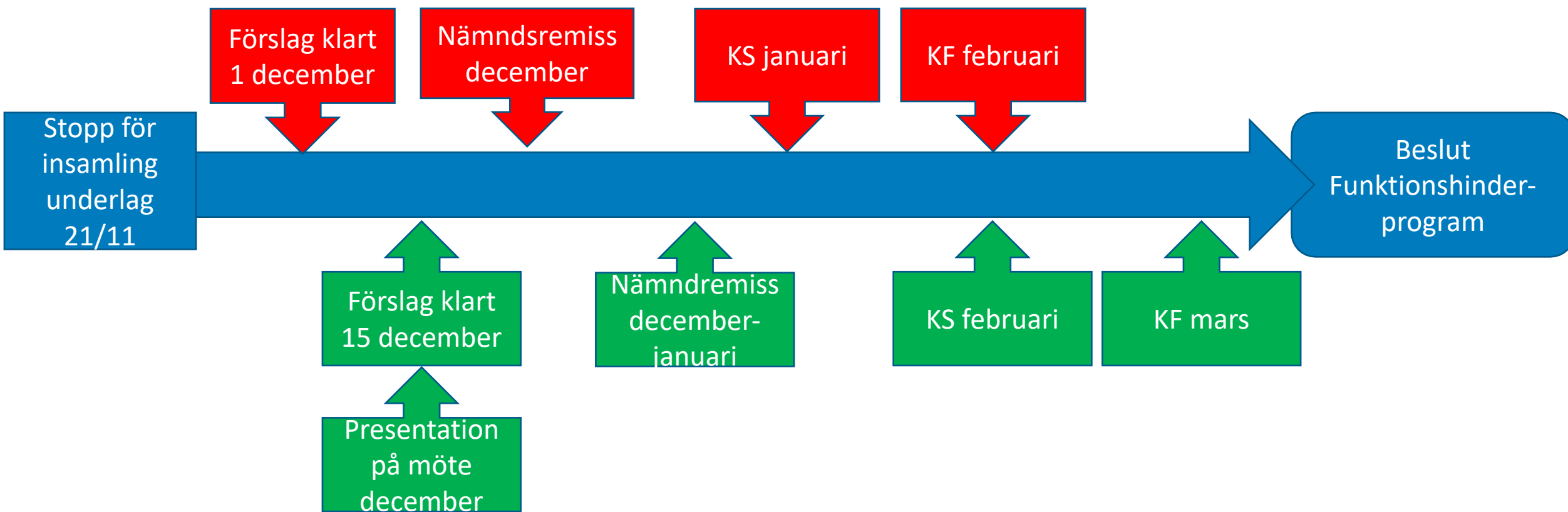
Rune går alltid gågatan tillbaka. Det är lite svårt med underlaget men han gillar att titta på folk som handlar och rör sig mellan butikerna. Det jobbigaste är när butikerna ställer ut massa grejer utanför. Han har skadat sig många gånger för att han inte sett den där krukan eller skylten som bytt plats över natten.

På vägen hem handlar han alltid på Hemköp. Han försöker se det som en utmaning, för han är alltid lika stolt när han klarat att gå upp för den ojämna rampen. Det är ännu svårare att ta sig ner igen, så Rune pustar ut när han kommit ner på gatan igen.

När Rune handlat går han hemåt. En bil tutar högt på Rune, men han varken hör eller ser bilen. Han har fullt upp med att manövrera rullatorn.

Tidsplan för beslut i Kommunfullmäktige

Färdtjänstremiss, gemensamt möte med KPR 18/11

Följande information har gått ut till KRF från socialförvaltningen:

Inbjudan till gemensamt möte KPR och KRF fredag 18 november kl. 14

Hej!

Socialförvaltningen har utrett ett antal förslag som remitterades till förvaltningen i samband med att socialnämnden tog beslut om riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst 2021-12-16. Utredningen kommer att skickas på remiss till Kommunala rådet för funktionshinderfrågor och Kommunala pensionärsrådet.

Remissen kommer att skickas ut till råden 2022-11-14. Råden får sedan möjlighet att skicka in synpunkter på utredningen. Sista dag för att inkomma med synpunkter är 2022-11-28.

Följande förslag har utretts:

- RIAK-biljetter ska vara fortsatt obegränsade.
- Egenavgifter bör anpassas och vara i nivå med kollektivtrafiken varför beslutet gällande "taxor och avgifter" ska revideras och ett nytt beslutsförslag beredas gällande denna del.
- Färdtjänstresan ska beställas senast en timma innan önskad avresa.
- Det ska vara möjligt att under samma resa lämna av eller hämta barn på förskola.
- Det ska fortsatt ges samma möjligheter att ta med sitt sällskapsdjur vid färdtjänstresa som personer utan behov har i kollektivtrafiken.

KRF och KPR bjuds med anledning av remissen in till möte fredagen den 2022-11-18 kl. 14, konferensrum Vänern i kommunhuset.

Enhetschef för biståndsenheten deltar för att informera om utredningen. Efter informationsgenomgången finns sekreterare för råden på plats för att bistå med hjälp i att skriva ihop synpunkter från råden.

Lekplatsremiss

Möte för att besvara remissen sätts till fredag 18/11 klockan 13:00. Erika sammanställer sedan yttrandet till kommunstyrelsen.

Extramöte i december

KRF godkänner den tidsplan som föreslås för färdigställande av styrdokument för funktionshinderpolitiken (se punkt 4). Utifrån tidsplanen bokas ett extramöte in 16 december 13:00-16:00, där KRF ges en presentation av sammanställt förslag innan det går ut på remiss till nämnderna.

Extramötet blir det sista för mandatperioden.

Mötet avslutas

Ordföranden tackar för ett bra möte med bra diskussioner. De som inte kan vara med på extramötet i december tackas för gott samarbete under denna mandatperiod.

Inga övriga frågor har lämnats in. Mötet avslutas.